

SocialdepartementetFörsäkringskassan
103 51 Stockholm

Uppdrag att upprätta och förbereda förvaltning av ett utförarregister för fritidskort för barn och unga

Regeringens beslut

Regeringen ger Försäkringskassan i uppdrag att upprätta och förbereda förvaltning av ett register över godkända utförare av fritidsaktiviteter som kan omfattas av fritidskort för barn och unga.

Försäkringskassan ska föreslå hur ett register över godkända utförare av fritidsaktiviteter för barn och unga inom ramen för fritidskortet bör upprättas, förvaltas och regleras. Syftet med registret är att samla godkända utförare som bedriver barn- och ungdomsverksamhet med inriktning på idrott, kultur, friluftsliv eller annat föreningsliv. I uppdraget ingår att lämna förslag på vilket innehåll som registret bör ha samt att ta fram en modell för hur innehållet i registret ska inhämtas, granskas, tillgängliggöras och förvaltas. I detta ingår även att lämna förslag på vilka nödvändiga kontrollfunktioner som behöver inrättas på myndigheten. Myndigheten ska verka för en modell som är ändamålsenlig, kostnadseffektiv och som beaktar berörda myndigheters och kommuners eventuella kostnader och samlade administrativa börda. Samtidigt ska registret utformas på ett sätt som motverkar felaktiga utbetalningar och ekonomisk brottslighet. I uppdraget ingår att se över de rättsliga förutsättningarna för registret, inbegripet hur registret kan regleras samtidigt som enskildas integritet värnas. Myndigheten ska även inom ramen för uppdraget se över kostnaderna för upprättandet och förvaltandet av registret. Även eventuella kostnader för undanträngningseffekter hos Försäkringskassan ska analyseras.

Försäkringskassan ska upprätta registret så att det finns på plats innan den digitala tjänsten för fritidskortet lanseras. Samtidigt ska Försäkringskassan förbereda det långsiktiga förvaltandet av registret.

Försäkringskassan ska när uppdraget utförs samverka nära med E-hälsomyndigheten. Försäkringskassan ska även samråda med Folkhälsomyndigheten, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF), Statens kulturråd, Sveriges Riksidrottsförbund, Svenskt Friluftsliv samt Sveriges Kommuner och Regioner.

Försäkringskassan ska löpande informera Regeringskansliet (Socialdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Försäkringskassan ska senast den 11 mars 2024 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet). Delredovisningen ska innehålla förslag på vilket innehåll som registret bör ha och hur innehållet i registret ska hämtas in, granskas, tillgängliggöras och förvaltas samt vilka kontrollfunktioner som behöver inrättas på myndigheten. Av delredovisningen ska även de rättsliga förutsättningarna för registret, inbegripet hur registret kan regleras, samt kostnaderna för upprättandet och förvaltningen av registret framgå. Även eventuella kostnader för utförare och andra berörda aktörer kopplat till utförrregistret ska redovisas.

Försäkringskassan ska senast den 1 oktober 2025 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

För uppdraget får 12 000 000 kronor användas under 2024. Av dessa får Försäkringskassan använda högst 10 000 000 kronor, och E-hälsomyndigheten får använda högst 2 000 000 kronor. E-hälsomyndigheten får även använda medlen för uppdraget att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga (S2023/01303). Medlen ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2024 uppförda anslaget 2:6 Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga, anslagsposten 1 Stöd till främjande av en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga.

Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2024.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2025 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisningar, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Efter att Försäkringskassan senast den 11 mars 2024 har lämnat delredovisningen, med beräknade kostnader för upprättandet och förvaltning av registret, avser regeringen att på nytt se över behovet av ytterligare finansiering för uppdraget att upprätta och förbereda förvaltning av ett utförrarregister under 2024.

Ärendet

Fritidskortet är avsett att omfatta barn och unga i åldrarna 8–16 år. Fritidskortet ska motsvara ett värde som kan användas som betalning för fritidsaktiviteter som anordnas av t.ex. idrottsrörelsen, friluftorganisationer och andra organisationer inom civilsamhället och kulturområdet. Det bör kunna användas för ett brett utbud av fritidsaktiviteter som riktar sig till olika målgrupper och utifrån barns och ungas olika förutsättningar, önskemål och behov.

Det pågår ett arbete med att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga. Regeringen gav i april 2023 E-hälsomyndigheten, Försäkringskassan, Folkhälsomyndigheten, MUCF och Statens kulturråd ett uppdrag att förbereda och ta fram ett förslag för en digital tjänst och för införandet av ett fritidskort för barn och unga (S2023/01303). Även Sveriges Riksidrottsförbund och Svenskt Friluftsliv har bidragit i arbetet. Parallellt med dessa myndigheters och organisationers arbete, genomförs ett författningsarbete inom Regeringskansliet i syfte att möjliggöra genomförandet. Det samlade arbetet ska säkerställa att de nödvändiga tekniska, rättsliga, administrativa, ekonomiska och övriga förutsättningar som krävs för att införa fritidskortet finns på plats inför lanseringen av detta.

Myndigheterna delredovisade sina uppdrag den 31 maj och den 1 november 2023. Även Sveriges Riksidrottsförbund har lämnat en redovisning och Svenskt Friluftsliv har inkommit med ett särskilt yttrande. Av E-hälsomyndighetens delredovisningar framgår att en central förutsättning för fritidskortets införande, oavsett digital lösning, är att ett register med

godkända utförare av fritidsaktiviteter som kan omfattas av fritidskortet etableras. Att upprätta och förvalta ett sådant register ingår inte i det pågående uppdraget att förbereda och ta fram ett förslag för en digital tjänst och för införandet av ett fritidskort för barn och unga.

Närmare om uppdraget

Uppdraget innebär att Försäkringskassan ska upprätta och förbereda förvaltning av ett register över utförare av fritidsaktiviteter som uppfyller vissa givna kriterier och därmed kan godkännas som utförare och omfattas av fritidskortet. Uppdraget innebär att Försäkringskassan ska ansvara för innehållet i registret. E-hälsomyndigheten har det övergripande ansvaret för fritidskortet.

Inom ramen för uppdraget att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga ska E-hälsomyndigheten ta fram en digital tjänst för fritidskortet inbegripet kontrollfunktioner och en utbetalningsfunktion (S2023/01303). Ett register över de utförare som uppfyller kriterierna, oavsett organisationsform, krävs för att upprätta en sådan utbetalnings- och kontrollfunktion. För registret krävs teknisk infrastruktur, ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt förfarande för granskning och beslut om att godkänna utförare till registret samt inhämtning och förvaltning av informationsinnehållet. Informationsinnehållet behöver på ett effektivt och ändamålsenligt sätt kunna tillgängliggöras för den digitala tjänst för fritidskortet som E-hälsomyndigheten arbetar med.

För att säkerställa att den digitala tjänsten för fritidskortet är rättssäker, effektiv och förutsebar, behöver godkända utförare av fritidsaktiviteter samlas och på ett tydligt sätt kommuniceras till användare av fritidskortet. Detta innebär att utförare behöver vara godkända på förhand och att informationen om godkända utförare registreras samlat. En godkänd utförare är en sådan som bedriver långsiktig och seriös barn- och ungdomsverksamhet i Sverige. För att säkerställa detta behöver förslag på kriterier tas fram. Kriterierna ska bland annat förhindra att utförare med koppling till exempelvis kriminella, islamistiska och andra separatistiska element registreras i utförarregistret. Utgångspunkten ska vara att utförarna ska ha bedrivit verksamhet under en längre tid, är mottagare av offentligt stöd och inte har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten eller är i likvidation eller försatt i konkurs. Kriterierna för att godkännas som utförare ska ge förutsättningar för en

bredd av utförare av fritidsaktiviteter som riktar sig till olika målgrupper och som baseras på barns och ungas olika förutsättningar, önskemål och behov.

Som framgår av grunduppdraget att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga ska den digitala tjänsten och kontrollfunktionen utformas på ett sätt som minimerar riskerna för felaktiga utbetalningar och ekonomisk brottslighet. För att säkerställa ett ändamålsenligt kontrollsystem med god kontrollnivå behöver ansvariga myndigheter ges möjlighet att mer djupgående analysera hur en god kontrollnivå i fritidskortet uppnås.

Försäkringskassan ska analysera risker för att felaktiga utbetalningar, ekonomisk brottslighet och att verksamheter som strider mot demokratins idéer omfattas av fritidskortet. Myndigheten ska även föreslå kriterier eller åtgärder eller båda som minimerar sådana risker och möjliggör att eventuella medel som används felaktigt blir föremål för återkrav. Vidare ska myndigheten analysera möjligheterna att säkerställa att verksamheter som ingår i utförrregistret är seriösa, långsiktiga och har en kontinuerlig aktivitet. Förslagen bör tillgodose en automatiserad behandling i så stor utsträckning som möjligt samtidigt som riskerna som anges ovan minimeras. Manuella moment kan dock komma att behövas och ska inte på förhand uteslutas.

Försäkringskassan ska i sitt arbete med uppdraget beakta tidigare delredovisningar inom ramen för uppdraget att förbereda och införa ett fritidskort för barn och unga (S2023/01303).

Försäkringskassan ska när uppdraget utförs även förbereda för att myndigheten långsiktigt förvaltar registret.

Regeringen beräknar att medel kommer att avsättas för uppdraget för 2025–2026 under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Jenni Lundh

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevision

Finansdepartementet/BA

Kulturdepartementet/KKM/SNA

Regeringskansliets förvaltningsavdelning/EKA

E-hälsomyndigheten

Folkhälsomyndigheten

Kammarkollegiet

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Statens kulturråd

Svenskt Friluftsliv

Sveriges Kommuner och Regioner

Sveriges Riksidrottsförbund